

КУЛЬТУРА

Акварельні рефлексії

ВИСТАВКА. 22 художники з різних куточків України показали в Тернополі глибокі і хвилюючі, сповнені почуттів та міркувань про особисті кордони картини

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»
(фото автора)

Особисті внутрішні та зовнішні кордони. Які вони? Чи загибно нам в них? Що хвилює, бентежить, а що тривожить нас нині? Суть і філософія життя постають з картин, які виставили 22 художники з різних куточків України в Тернопільському обласному художньому музеї. Експозицію так і назвали: «Особисті кордони». Її організатори заявляють, що прагнули візуалізувати усвідомлення матеріальних кордонів, інтелектуальні особисті межі, емоційні, фізичні, психічні, сексуальні та духовні. Усі роботи виконано на папері чи тканині лише аквареллю.

Оленин всесвіт

Заступниця директора Тернопільського обласного художнього музею Ольга Ваврик каже, що за всю історію діяльності установи це перша всеукраїнська виставка акварелей — мистецтва цікавого і вишуканого. Ініціювала її молода мисткиня Олена Колеснік. Походить вона із села Закопне на Луганщині, яке окупували рашисти. 14-річну вирішила здобувати освіту в Харкові. Там стала магістром фармацевції, очолювала одну з аптек. Коли ворог з великою війською вдерся в Україну, Олена спочатку місцем проживання обрала Закарпаття. В одному з кафе там організувала виставку. Батьки її тим часом змушені були через московитів залишити рідну сторону і опинилися в Польщі. Дівчина, щоправда, з ними не поїхала, хоч вирішила змінити Ужгород на Тернопіль, де живе вже кілька місяців.

Професійної мистецької освіти вона не має. З рідних ніхто не тяжів до художньої праці, хіба Оленин батько вранці-вечері міг щось відтворити вже намальоване. Але творчість з дівчиною була завжди: у школі, коледжі, на роботі. Чотири роки тому вперше спробувала акварель, яка заповнила її серце.

Цікаво, що Олена визначила точну дату, коли розпочала власну мистецьку кар'єру. — 18 лютого 2022 року. Вона дівчина невгамовна, енергійна й активна і в творчості, і в організаційних питаннях, художніх змаганнях. За порівняно короткий час стала учасницею в онлайн- і офлайн-режимах 15 виставок в рідній країні та міжнародного рівня, була на пленері в польському місті Гданськ, здобула перемогу в премії American Art Awards-2022 в номінації «Акварель. Фігура».

Спочатку Олена Колеснік малювала принади українських міст, міські пейзажі. Нині популяризує

Організаторка, кураторка та учасниця виставки Олена Колеснік ознайомлює із власною картиною «Крах фальші»

інший напрям. Його трактує так: «Працюю з питаннями ідентичності, присутності в моменті тут і зараз у духовності, тобто моя мистецька практика закладає глибокі почуття людини. Стараюся транслювати, наскільки це може вплинути на всесвіт, який формує сама людина і, як магніт, притягує до себе».

Працює молода художниця в акварельній та акрильній техніці. Але для неї надто важлива популяризація акварельного мистецтва, вона прагне змінювати сприйняття його у світі. Виставку в Тернополі розглядає як важливу складову своєї місії.

«Крах фальші»
й «Сни про дім»

Задум організувати експозицію акварелей в Тернопільському обласному художньому музеї виник випадково. Олена поралася на кухні й раптом вирішила організувати виставку. Узлялася до втілення.

Спочатку поширила у соцмережах заклик узяти

участь у цьому мистецькому заході. Відгукнулися художники з різних куточків України, серед яких ті, які роблять лише перші творчі кроки, і вже відомі. Але всіх їх цікавить акварельне мистецтво, його сприйняття глядачем.

22 митці забажали представити власні роботи в Тернополі. Серед них місцеві художники, а також із Києва, Одеси, Рівного, Кременця, Борисполя, Ізмаїла, Харківщини, Луганщини та інших міст і областей. В експозиції презентували 42 творчі рефлексії на теми особистих кордонів. І вирішили показати акварель не лише з естетичного боку, а й те, що вона може хвилювати на рівні глибоких почуттів.

Олена каже, що вирішила виставку «Особисті кордони» зв'язати основним змістом, але картини виставити за трьома категоріями. Початок експозиції становлять твори, в яких художник бачить себе і світ, він учасник цього життя. Людина може спо-

глядати пейзажі, квіти, красу природи.

У другій частині виставкової добірки звучить тема взаємодії з минуле. Третя складова — занурення в себе. Її представлено двома авторами. «Крах фальші», «Океан можливостей», «Історія пошуку» — роботи самої Олени Колеснік, які вона виконала аквареллю на папері.

Кіївська художниця Євгенія Коган виставила власні твори, які писала рідко аквареллю на шовку та текстилі. Євгенія за фахом дизайнерка інтер'єру. Мистецькою діяльністю займається порівняно недавно. Працює не лише в акварельній техніці, а й використовує тканину, а саме шовк.

Тож серія SILK FLOW, яку можна оглянути на виставці «Особисті кордони», — про внутрішній та зовнішній особистий космос. Цю серію розписів молада мисткиня почала творити ще до повномасштабного вторгнення російської орди в Україну. Коли ж почалася велика війна, Євгенія залишила на певний час столицю, жила кілька тижнів у селі.

«Мої особисті кордони тоді було порушено як ніколи», — розповідає художниця. І вона написала картини «Рілля» та «Мрія», які також експонує в Тернопільському художньому музеї.

Знаєте, про що «Мрія» мисткині? Як сама пояснює, про бажання знову побувати та відпочити на

дорожках краєм, пише пейзажі. Основна модель для Марієних робіт — син Артемко. На виставку вона прийшла з ним. Син каже, що йому дуже подобається позувати.

Не просто
споглядати

Сучасність відображається не лише в мистецьких роботах, а й в організації виставки «Особисті кордони». Передусім кураторка експозиції Олена Колеснік подбала про QR-коди до кожного твору, посилення з їх авторів. Завдяки цьому шанувальники мистецтва можуть спілкуватися з художниками, ознайомлюватися детально з їхньою творчістю. Упродовж трьох понеділів, доки діє експозиція, організують кураторські екскурсії, під час яких Олена сама розповість про виставлені роботи й авторів. Є змога придбати окремі твори, задля чого підготували добірку. Певну частину виторгу митці передадуть на потреби ЗСУ.

Знаний художник Микола Мамчук виставкою вражений. Каже, що вона світла і приємна. Може, тому й упевнений, що добре було б ці картини показати нашим захисникам. Із 2014 року він, як сам розповідає, безпосередньо пов'язаний з війною. Звісно, слідів, спогадів вона залишила йому чимало. Була весна. Ураз біля нього пролунав гучний вибух. Микола впав, розплющив очі й побачив, що на його автоматі лежить пролісок. «Мене це дуже здивувало», — розповідає художник.

Згадає, як тішилися наші воїни, навіть ті, що не цікавилися мистецтвом, коли 2017 року тернопільська художниця Оксана Дученчук організувала виставку в Попасній, Шасті, Авдіївці. Пані Оксана представила власні роботи і в експозиції «Особисті кордони». Глядачеві показала свій простір, можливо, не дуже принагідний, у певних межах, де зелений колір життя заретушовується темним тоном, розмитим рожево-фіолетовим цвітом дерева.

Народному художникові України Богданові Ткачнику як відбудувачеві виставки дуже сподобалися передусім дві роботи Стефана Стойкова з Ізмаїла «Нокторнал» і «Святокий бій».

«Це не просто споглядальні акварелі, а філософські речі. Художник глибоко мислить», — коротко аналізує пан Богдан. Зрештою, в кожного, хто переглянув експозицію в Тернопільському обласному художньому музеї, з'явилися власні враження, міркування, порівняння з своїм і внутрішнім світом авторів картин.

Моделью для написання картини «Мрія» художниці Марії Безкоровайної із Краматорська став її син Артемко. На виставці вони обоє представили цю роботу

Оксана Музика (м. Київ), «У полі зору»

Стефан Стойков (м. Ізмаїл), «Нокторнал»